

Sajtóközlemény

Az európai mezőgazdaság egyik stratégia kérdéseként kell kezelni a generációs problémák megoldását

Az Európai Parlament 2011. január 18-án állásfoglalást fogadott el „A mezőgazdaság elismerése stratégiai ágazatként az élelmezésbiztonság terén” címmel. Az állásfoglalás külön foglalkozik a fiatal gazdák helyzetével és a generációs kérdés kezelését kiemelt feladatként határozza meg az új Közös Agrárpolitikához (KAP) kapcsolódóan.

Az állásfoglalás megállapítja, hogy az európai mezőgazdasági termelőknek csupán 7%-a 35 évnél fiatalabb, ugyanakkor az elkövetkező 10 évben nem kevesebb, mint 4,5 millió mezőgazdasági termelő vonul nyugdíjba.

Ez utóbbi szám különösen riasztó, ha összehasonlítjuk az Európában az agráriumban közvetlenül foglalkoztatottak 13,6 milliós számával. Így nem kérdéses, hogy a gazdálkodók számának drámai csökkenése, hatékony intézkedések nélkül komolyan befolyásolja az európai mezőgazdaság pozícióit és közvetlenül érintheti az élelmiszer előállítását is.

Az állásfoglalás támogatja a fiatal termelők számára kedvező olyan támogató intézkedéseket, mint az indulási támogatások, a kölcsönökhöz nyújtott kamattámogatások és egyéb ösztönzők, amelyeket a tagállamok a vidékfejlesztési költségvetésükből hajtottak végre.

Az Európai Parlament újlag megerősíti, hogy a fiatal gazdákat célzó csereprogramok induljanak el. Ezen túl az állásfoglalás felszólít valamennyi olyan adminisztratív korlát felszámolására, amely megakadályozza, hogy a fiatalok gazdálkodással foglalkozzanak.

Az Európai Parlament jelzése csak megerősíti, hogy a most zajló KAP reform az utolsó esély arra, hogy a generációs feszültségeket kezeljük, hogy a generációs „időzített bombát” hatástalanítsuk.

A Fiatal Gazdák Európai Tanácsa – CEJA, a tagszervezetei, így az AGRYA részvételével is, egy javaslatcsomagot dolgoz ki a 2014-2020 közötti Közös Agrárpolitika reformjához kapcsolódóan. A „Fiatal Gazda Csomagban” megfogalmazott javaslataink reményeink szerint segítséget adnak a döntéshozóknak a probléma kezeléséhez.

A javaslatcsomag szerint a KAP mindkét tengelye esetén – közvetlen támogatások és vidékfejlesztés – kerüljenek kedvezményezettebb pozícióba a fiatal gazdák, pozitív diszkrimináció érvényesüljön velük kapcsolatosan. Így a közvetlen támogatásokból többet kapjanak a fiatalok. Erre a most kialakulni látszó rendszer lehetőséget is ad, hiszen az várhatóan egy alaptámogatási komponensből és kiegészítő támogatás(ok)ból áll majd. A kiegészítő támogatások szétszétaszor előnyösebb helyzetbe hozhatók a fiatal gazdák.

A második pillérhez tartozó támogatások esetén fontos javaslat, hogy legyen kötelező működtetni a fiatalok gazdaságalapítási támogatását. Nem minden országban létezik ugyanis ez a támogatási forma. A szomszédos Szlovákiában ez például nem működik, amely

közvetlenül is érinti a kimondottan kedvező adottságú mezőgazdasági régióban élő magyar kisebbséget, a szlovákiai magyar nemzetiségű fiatal gazdákat.

Megfontolandó, hogy a már létező és az új, fiatal gazdákhöz kapcsolódó intézkedések finanszírozására kötelező legyen százalékosan meghatározott minimális forrást elkülöníteni. Ez nem idegen az eddigi gyakorlattól, hiszen például a LEADER programra szintén kötelező forrást allokálni.

A hatékonyabb információ- és tudás átadás szintén segítség lehet a fiatal gazdáknak. A CEJA javasolja egy „tudás csekk” bevezetését. Ez a képzési, információs, tanácsadási szolgáltatások egyszerűbb elérését támogatná, alacsony adminisztrációval.

A CEJA „Fiatal Gazda Csomag” hamarosan elérhető magyar nyelven is az AGRYA weblapján (www.agrya.hu).

Az AGRYA 2011. március 24-én konferenciát szervez az európai fiatal gazdáknak a CEJA-val együttműködve a magyar elnökségi program hivatalos rendezvényeként. A rendezvénynek egyik kiemelt témája lesz a fiatal gazdák támogatása a 2013. utáni KAP-ban.

Budapest, 2011. január 23.

**Fiatal Gazdák Magyarországi Szövetsége
AGRYA**